

Heydər Əliyev əsrinin 23-cü ili

Görünən o kəndlər...

...Azərbaycan ərazisinin böyük bir qismi erməni silahlı qüvvələrinin əlindədir. Onlar kəndləri dağıdırılar, yandırırlar, qalmış əmlakı qarət edirlər. Bunların hamısı Azərbaycan xalqının başına gəlmış bəlalardır. Ancaq biz təkcə kədərimizi bildirməklə kifayətlənməməliyik. Bütün Azərbaycan xalqının borcu ondan ibarətdir ki, belə ağır vəziyyətdə dönüş yaradaq, həm ərazilərimiz bundan sonra etibarlı müdafiə olunsun, həm də qüvvəmizi toplayıb işgal olunmuş torpaqlarımızı geri qaytaraq

Əvvələ ötən saylarımdız

Aslan Aslanov

Həmin gün dövlətimizin başçısı Şüvəlan qəsəbəsinə, Mirməhsün ağanın məzarıını ziyarət etməyə gəldi. Xalqın ümid yeri olan Prezidentin ayaqları altında qurban kəsildi. Heydər Əliyev ziyarətgahə toplaşanlar qarşısında çıxış edərək milli-mənəvi dəyərləri qoruyub saxlamağın vacibliyindən, dövlətin buna yönəlmış səylərindən danışdı, inanclarla dağlı fikirlərini paylaşıdı. İnsanlar Ulu Öndəri sənki nəfəs almadan dinləyir, ona ümid yeri kimi baxırdılar.

“Allah-Təala sizi bize çox görməsin. Bu müqəddəs gün Sizi hifz eləsin, dostla-

nızı əziz, düşmən olanları isə dost eləsin”, - deyə yerdə səslər ucaldı. Ziyarət gələnlər Heydər Əliyevi xeyir-dua ilə yola saldılar.

Daha sonra Prezident Buzovna qəsəbəsindəki Həzrət Əli qədəmgahı - Əliyagı məscid-ziyarətgahına yola düşdü. Burada onu din xadimləri, möminlər qarşılıdlılar. Heydər Əliyev toplaşanlarla mehbəbəcəsinə görüşdü, məscidi ziyarət etdikdən sonra möminlərin qarşısında çıxış etdi.

İnanclı insanlarla görüş yerlərinin növbəti ünvanı Maştağa qəsəbəsindəki Cümə məscidi, Nardaran piri oldu. Buradakı çıxışında müstəqilliyin üstünlüklerini bir daha vurğuladı: “Xalqımız milli azadlığa çıxıb, dövlətimiz artıq müstəqildir, heç kəsden asılı deyil. Deməli, biz öz evimizi necə istəsək, elə də quracaq. “Ev” deyəndə mən Azərbaycanı nəzərdə tuturam. Yaxşı çalışsaq, bu evi işləqi quracaq”.

Dövlət başçısı toplaşanlar arasında gənclərin çox olduğunu nəzərə alaraq onlara müraciətlə dedi: “Əziz gənclər, biz müs-

təqil dövlət kimi torpaqlarımızın hər bir qarışına sahib olmalı, işgal olunmuş ərazilərimizi geri qaytarmalıyiq. Hər bir gənc, hər bir vətəndaş bu yolda fədakarlıq göstərməlidir. Mən siz - gəncləri bu yola dəvət edirəm. Sizi Azərbaycanın müstəqilliyini qorumağa, torpaqlarımızın azad edilməsi uğrunda mübarizəyə hazır olmağa çağırıram”.

1994-cü il aprelin 9-da Prezident Heydər Əliyev döyüş bölgəsinə - Füzuli rayonuna getdi. Əvvəlcə hərbçilərlə görüşdü, onların problemləri ilə maraqlandı. Sonra səngərlərə baxdı, döyüş hazırlığının vəziyyəti ilə tanış oldu. Hərbçilərlə səhəbət zama-

da ictimaiyyət nümayəndələri ilə çox məraqlı görüşü oldu. Prezident səfər etdiyi rayonların hər birində yerli camaatla səmimi səhəbətlər edir, şəhid ailələrinin, qaćqın və məcburi köckünlərin yaşayış şəraitini ilə tanış olur, mehbəbəcəsinə hal-əhval tuturdu.

Prezidentin cəbhə bölgəsinə səfərlərində məqsəd yerlərdəki əhval-ruhiyyəni, əsgərlərin döyüş ruhunu öyrənmək, vəziyyəti öz gözü ilə görüb qiymətləndirmək idi. Ağcabədi rayonunda keçirilən görüşdə bu barədə danişaraq dedi: “Ali Baş Komandan kimi Müdafiə Nazirliyindən məlumat alıram, briqada komandirləri ilə bilavasitə əla-

Bütün Azərbaycan xalqı bu yolu tutan övladlarına minnətdar olacaqdır. Torpaqlarımız altı ildir ki, Ermənistən silahlı qüvvələrinin təcavüzüne məruz qalır, xeyli insan öz ev-eşiyindən didərgin düşüb. Elə burada - Ağcabədi rayonunda 60 minə yaxın qaćqın və məcburi köckün var. Başqa rayonlarda da vəziyyət belədir. Burada biz erməni işgalçları ilə qarşı-qarşıya durmuşuq. Görünən o kəndlər, habelə Azərbaycan ərazisinin böyük bir qismi erməni silahlı qüvvələrinin əlindədir. Onlar kəndləri dağıdırılar, yandırırlar, qalmış əmlakı qarət edirlər. Bunların hamısı Azərbaycan xalqının başına

nindən və siyasi əqidəsindən asılı olmayıraq, insanlar arasında mehriban münasibətlərin möhkəmləndirilməsi üçün şərait yaratmaqdır. Ərazisində müharibə gedən Azərbaycanın indiki mürəkkəb vəziyyətində cəmiyyətdə birlik və vətəndaş həmrəyliyi həmişəkindən daha çox gərəklidir. Bu prosesdə din xadimləri, respublikada təmsil olunan üç dinin - islam, xristianlıq və iudaizm dinlərinin nümayəndələri birləşdirici rol oynaya bilərlər. Azərbaycanda başqa dinlərə həmişə böyük ehtiramla yanaşılmışdır.

Səhəbətin sonunda Prezident əmin olduğunu bildirdi ki, özünün sülhmərəmli möv-

qeyi ile tanınan Bakı arxiyepiskopunun missiyası cəmiyyətdə vətəndaş həmrəyliyini daha da möhkəmləndirməyə istiqamətlənəcək.

Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev 1994-cü il mayın 1-də ATƏM-in (indiki ATƏT) Minsk qrupu sədrinin müavini Matias Mosberq və qrupun nümayəndə heyətinin digər üzvlərini qəbul etdi. Dövlətimizin başçısı bu çətin günlərdə Azərbaycana gəldiyinə görə İsveç diplomatının başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinə razılığını bildirdi. Matias Mosberq Yerevana və Xankəndinə səfərinin nəticələri barədə məlumat verərək bu səfərin əvvəlkilərdən fərqləndiyini, erməni tərəfin də atəşkəsə meylinin artığını söylədi. O, indiki şəraitdə atəşin tezliklə kəsilməsi üçün daha yaxşı zəmin yaradığını vurgulayaraq dedi ki, yenidən Yerevana gedəcək, ATƏM-in Minsk qrupunun sədri Yan Eliassonun isə münaqişə bölgəsinə səfəri başlanacaq.

Heydər Əliyev qonağın diqqətinə çatdırıldı ki, hələ aprelin 28-də atəşkəs barədə razılıq əldə olunmasına baxmayaraq, erməni tərəfi razılaşmanı pozmaqdə davam edir.

(Ardı var)

nı xalqa ötən ilin sonlarındakı müraciətini xatırladaraq son 4-5 ayda ordu hissələrində əldə olunmuş müvəffəqiyətlərdən razılığını dilə getirdi: “Mən noyabr ayında Azərbaycan xalqına müraciət edəndən sonra vətəndaşlarımız, gənclər bu çağrışa səs verdi-lər, Vətənin müdafiəsinə qalxdılar, sübut etdilər ki, gənclərimiz öz torpaqlarını qorumağa qadirdilər. Mənim keçən səfərimdən sonra torpaqlarımızın bir qismi azad edilib. Düşmən təxminən 40 kilometr geri oturdu-lub”.

Respublikamızın rəhbəri ön cəbhədəki əsgərlərin erməni işgalçılari ilə qısa məsa-fəde üzərəzər durmasını hər bir azərbaycanlı gənç üçün nümunə adlandırdı: “Siz nümunəsiniz, bütün Azərbaycan gəncləri möhz belə olmalıdırlar”.

Həmin günə cəbhə bölgəsində görüşlər bir-birini əvəz etdirdi. Prezident, Ali Baş Komandan Beyləqan rayonunda ictimaiyyətin nümayəndələri ilə görüşdü, sonra hərbçilərlə müşavirə keçirdi. Bərdə rayonunda

qə saxlayıram. Eyni zamanda, vəziyyəti özüm şəxsən görüb, tanış olub aydınlaşdırmaq istəyirəm. Əsgərlərlə, zabitlərlə görüşərək onların əhval-ruhiyyəsini öyrənirəm. Çalışıram öyrənim ki, onların döyüş ruhu nə vəziyyətdədir. Bunların hamısı mənim üçün həm orduya rəhbərlik etmək, müdafiəni etibarlı təşkil etmək, həm də torpaqlarımızın azad olunması planlarını hazırlanmaq üçün çox lazımdır. Ona görə də buradayam, bundan sonra da geləcəyəm. Əvvəlki səfərimdən sonrakı vəziyyətlərə gəldikdə, mən əsgərlərlə, zabitlərlə görüşüb danişdiğim zaman görüram ki, onların əhval-ruhiyyəsi daha yüksəkdir, səriştəleri də artıb. Bunların hamısı görüb ki, addimlarımız xırda olsa da, biz irəliyə gedirik və irəliyə gedəcəyik. Siz burada ön mövqedə torpaqlarımızın müdafiəsində dayanmışınız. Azərbaycan Respublikasının indiki vaxtında orduda xidmet etməkdən, Vətənin müdafiəsində durmaqdan şərəflə peşə yoxdur. Siz bu sənətin sahibiniz və bu yolu tutmusunuz.

gəlmiş bəlalardır. Ancaq biz təkcə kədərimizi bildirməklə kifayətlənməməliyik. Bütün Azərbaycan xalqının borcu ondan ibarətdir ki, belə ağır vəziyyətdə dönüş yaradaq, həm ərazilərimiz bundan sonra etibarlı müdafiə olunsun, həm də qüvvəmizi toplayıb işgal olunmuş torpaqlarımızı geri qaytaraq”.

Prezident Bərdə rayonunda bir sıra şəhər və rayonlarının icra hakimiyyəti başçılarının ve əlaqədar teşkilatların rəhbərlərinin iştiraki ilə ənənəvi zona müşavirəsi keçirdi, qarşıda duran vacib və təxirəsalınmaz vəzifələrdən ətraflı bəhs etdi.

Dövlətimizin başçısı Bakı arxiyepiskopu ilə görüşündə müstəqil Azərbaycanın tutduğu yoldan danışdı, dövlət siyasetinin əsas istiqamətlərini bir daha bəyan etdi, din xadimlərinin birləşdirici rolunu xüsuslu vurguladı: “Çoxmillətli dövlət quruculuğu yolu Azərbaycan rəhbərliyinin tutduğu ana xətt cəmiyyətdə vətəndaş sülhü və həmrəyliyinin temin olunması, milliyyətdən, di-